

CARLO MARIA
MARTINI

BÓG
UKRYTY

medytacje
o Całunie

Przekład
Juliusz Zychowicz

Wydawnictwo WAM
Księża Jezuici
Kraków 2013

PRZEDMOWA

„Prawdziwie Tyś Bogiem ukrytym, Boże Izraela, Zbawco!“. Ten paradoks, zawarty w Księdze Izajasza (45, 15), sprawiał całym pokoleniom wierzących poważną trudność albo utwierdzał ich w wierze. Przy dużych różnicach występujących w dawnych i nowszych przekładach*, słowa te uzyskały wielkie znaczenie w historii teologii biblijnej i duchowości (słynny jest aforyzm Karla Bartha: „Wszelkie autentyczne poznanie Boga zaczyna się od uświadomienia sobie, że jest On przed nami ukryty“).

* Wersja grecka Septuaginty każe się domyślać, że chodzi o Boga, którego „nie znamy“, jednakże to Wulgata (*Deus absconditus*) wytyczyła – w każdym razie w świecie zachodnim – dla teologii duchowości szlak interpretacji. Wśród wersji nowszych spotykamy takie sformułowania, jak: „Ty jesteś Bogiem ukrytym“, „Ty jesteś Bogiem tajemniczym“, „tu es un Dieu qui se tient caché“, „toi, l’él qui se voile“.

Dla zrozumienia tego zdania ważne może być podkreślenie występującej w nim formy zwrotnej czasownika („Bóg, który się ukrywa”). Zależnie od tego, jaką przyjmuje się intencję osoby wypowiadającej słowa wersetu 15, można je rozumieć jako ciąg dalszy uprzedniego wywodu na temat ludów pogańskich albo jako wyznanie wiary proroka, stanowiące wtęret w Boże słowa z wersetu 14.

W pierwszym wypadku oznaczałoby to, że Bóg ukrywa się przed ludami pogańskimi, a objawia się Izraelowi; w drugim (bardziej prawdopodobnym) ukrytość Boga dotyczyłaby również Ludu Przymierza. Taka interpretacja zrozumiała jest również w świetle wersetu 19 („Nie przemawiałem potajemnie, w ciemnym zakątku ziemi”; por. też 48, 16), a także tego, że temat Bożej ukrytości obecny jest na kartach Deutero- i Trito-Izajasza (por. Iz 54, 8; 57, 17; 59, 2; 64, 6).